

Alkotmánybíróság
részére

A Gyulai Törvényszék
útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 661 -0 /2018
Érkezett:	2018 ÁPR 10.
Példány:	1
Melléklet:	12 db
Kezelőiroda:	<i>du</i>

GYULAI TÖRVÉNSZÉK 24.	
<i>Postán, faxon, e-mailon, átadókönyvvel, elektronikusan érkezett, személyesen behozva, gyűjtőszekrényből kivéve.</i>	
Érkezett:	2018 ÁPR 04. <i>Kul</i>
Példány:	3
Melléklet:	3 db
Az ügyirat száma:	
14. P. 20. 413 /2016. /23.	

Melléklet: ügyvédi meghatalmazás

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott indítványozók, [REDACTED]

[REDACTED] a mellékelt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk a **Dr. Hernádi Ügyvédi Iroda** (eljáró ügyvéd: Dr. Hernádi Gyula, székhely: 6800 Hódmezővásárhely, Zsoldos utca 2 -4., kamarai tagsági szám: 887, ügyvédi igazolványszám: Ü-117655, adószám: 18740316-1-06, központi azonosító szám: 36061479, telefon: 62/210-780, e-mail: drhernadiugyvediroda@gmail.com) útján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő.

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria 2017. november 29-én kelt, Pfv.IV.21.024/2017/3. ügyszámú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Kérjük továbbá a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria fenti döntésének megsemmisítése esetén a Szegedi ítélőtábla 2016.12.09-én kelt, Pf.I.21.235/2016/2. számú ítéletét – annak alaptörvény-ellenessége miatt - részben semmisítse meg, helybenhagyva az ítéletnek a hangfelvételek törlésére vonatkozó és a perköltséggel kapcsolatos rendelkezéseit.

Kérjük továbbá a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy, részben semmisítse meg a Gyulai Törvényszék 2016.08.11-én kelt, 14.P.20.413/2016/9. számú ítéletét – annak alaptörvény-ellenessége miatt -, helybenhagyva abban a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] klinikai szakpszichológus igazságügyi szakértő által jogellenesen – a velünk folytatott explorációs beszélgetésről - készített hangfelvételek törlését elrendelő részt, megsemmisítve az ítélet egyéb rendelkezéseit.

Kérjük továbbá a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy ítéletében határozza meg alkotmányjogi panaszunk orvoslásának eljárási eszközét, ill. módját. Panaszunk orvoslásaként a fentiekben túl és azok folyamányaként kérjük – alább részletezett indokaink alapján – a [REDACTED] klinikai szakpszichológus igazságügyi szakértő által készített szakértői vélemény megsemmisítését.

Kérelmünk indokolásaként az alábbiakat adjuk elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

A Gyulai Törvényszék keresetünknek részben helyt adott, a szakértőt a hangfelvétel törlésére kötelezte. A Törvényszék a hangfelvétel szó szerinti leiratát azonban (a szakvélemény exploráció című fejezetével azonos), mint szó szerinti jegyzőkönyvet fogta fel és az egész szakvélemény törlésére vonatkozó kérelmünknek nem adott helyt. Azt a tényt, hogy szakértői vélemény a különleges adatainkat továbbra is tartalmazza, amelyek rögzítéséhez szintén nem kérte a szakértő írásos hozzájárulásunkat, a Törvényszék figyelmen kívül hagyta. A szakértő a törvény szerinti tájékoztatásunk megtörténtét a Törvényszék előtt igazolni nem tudta, sőt a gyermek vizsgálatával kapcsolatban - valótlan tényállításával - súlyos ellentmondásba keveredett.

A Gyulai Törvényszék ítélete ellen a Szegedi Ítéltáblára nyújtottunk be fellebbezést. Az Ítéltábla az I. fokú ítéletet érdemben helybenhagyta, ami után a Kúriához fordultunk felülvizsgálati kérelemmel. A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A fenti három ítéletben közös vonás, hogy terjedelmesen idéznek jogszabályokból, de azokat nem alkalmazzák, vagy tévesen alkalmazzák a megfelelő tényállási elemekre, így az ítéletek számos jogsértéstől terheltek.

Az indítvány szövege

Megjegyzés: Az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés(ek) pontos megjelölése (döntések száma, közigazgatási hatósági határozat bírósági felülvizsgálata esetén az eljáró hatóságok megnevezése, döntése(ik) száma, az ügyben eljáró valamennyi bíróság megnevezése és a bírói döntések száma). A tényállás és a pertörténet rövid ismertetése.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Gyulai Törvényszék I. fokú, 2016.08.11-én kelt, 14.P.20.413/2016/19. számú ítéletét megfellebbeztük. A Szegedi Ítéltábla 2016.12.09-én kelt, P f.I.21.235/2016/2. számú, II. fokú ítéletében az I. fokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezéseit mellőzte, egyebekben az I. fokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Felülvizsgálati kérelemmel a Kúriához fordultunk. A Kúria 2017.11.29-én kelt, Pfv.IV.21.024/2017/3. számú ítéletében a Szegedi Ítéltábla ítéletét helybenhagyta. Ezzel tárgyi ügyben a jogorvoslati lehetőségeket kimerítettük, további jogorvoslati lehetőség nincs számunkra biztosítva.

Nyilatkozunk arról, hogy Kúria előtt felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, az a fentiek szerint már lezajlott. Perújítást nem kezdeményeztünk. A tárgyi ügyben jelenleg semmilyen eljárás nincs folyamatban. Az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítéletek végrehajtásának felfüggesztését nem kezdeményeztük.

Az indítvány szövege

Megjegyzés: Annak előadása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeket már kimerítette, vagy az nincs számára biztosítva.

Az alkotmányjogi panasz eljárás megindításának feltétele alapvetően a rendes jogorvoslati lehetőségek kimerítése. A jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra.

Nyilatkozni kell azonban arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy kezdeményezték-e perújítást (jogorvoslatot a törvényesség érdekében) az ügyben. Az Ügyrend 32. § (3) bekezdése alapján ugyanis az Abtv. 26. § (1) bekezdése és a 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz benyújtásának nincs helye, ha a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt még nem bírálta el.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Kúria Pfv.IV.21.024/2017/3. ügyszámú ítélete a Gyulai Törvényszékre 2018.01.29-én érkezett, 14.P.20.413/2016/20. érkeztetési ügyiratszámom. A meghatalmazott jogi képviselőnk a postai úton érkezett ítéletet 2018. február 2-án vette át. A jelen alkotmányjogi panasz postára adásának időpontja 2018. április 3. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került.

Az indítvány szövege

Megjegyzés: Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírói döntés kézbesítése időpontjának és módjának pontos megjelölése. Nyilatkozat arról, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került. Az Abtv. 30. § (1) bekezdésében biztosított 60 napos határidő elmulasztása esetén a mulasztás igazolására igazolási kérelem nyújtható be. A döntés közlésétől, illetve az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől számított száznyolcvan nap elteltével (objektív határidő) igazolási kérelem már nem terjeszthető elő [Abtv. 30. § (3)–(4) bekezdés].

d) Az indítványozók érintettségének bemutatása

Az indítványozók, [REDACTED] Alaptörvényben biztosított jogaik (VI. cikk (1),(2)) sérülése, továbbá ezen jogok bírósági úton történő érvényesítése során tapasztalt bírósági jogsértések okán az Alaptörvény 28. cikke szerint is érintettjei a jelen alkotmányjogi panasznak.

Különösen megáll ez az állítás [REDACTED] édesapa esetében, aki alperesként vett részt a válóperes eljárásban, amelyben a bíróság legfőképpen [REDACTED] igazságügyi szakértő szakértői véleményére alapozta ítéletét. Továbbá I. r. felperesként a tárgyi ügyben hivatkozott bírósági ítéletekben megjelölt jogsértéseket, bírói hibákat, vele szemben is elkövették, az alaptörvény-ellenes döntéseket vele szemben is meghozták. Továbbá az ő számára kedvező alkotmánybírósági ítélet esetén, a hivatkozott ítéletekkel szembeni eredmény reményében, akár perújítási kérelem keretében, akár egyéb eljárás kezdeményezése mellett új eljárást kezdeményezhet a gyermek fölötti felügyeleti jog gyakorlása tekintetében.

Indítványozók, mindannyian érdekeltek vagyunk abban, hogy a gyermek fölötti felügyeleti jog gyakorlásáról egy minden szempontból aggálytalan igazságügyi szakértői véleményre alapozott döntés születhessen.

Az indítvány szövege

Megjegyzés: Annak bemutatása, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés az alkotmányjogi panaszt benyújtó személy jogait vagy érdekeit érinti. Polgári eljárásokban az alperes, a felperes, a beavatkozó, büntetőügyekben a terhelt érintettsége nem kíván külön bizonyítást, egyéb személyek esetében azonban az érintettséget az indítványban igazolni kell.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A jelen panaszunkban támadott bírósági ítéletek mindegyike tartalmazza azt a Gyulai Törvényszéktől származó bírói gondolatmenetet, miszerint a személyes adataink, magánéletünk és jó hírnevünk védelméhez való jogunk (Alaptörvény VI. cikk (1),(2)) érvényesítésénél fontosabb szempont az, hogy az I. fokú válóperes bíróság [REDACTED] [REDACTED] szakértői véleményét felhasználhassa döntése meghozatalához. Ez az alapjogsérelem határozta meg és befolyásolta érdemben a hivatkozott bíróságok jelen panaszban támadott döntéseit.

A Gyulai Törvényszék alaptörvény-ellenes gondolatmenetének – a szakértői vélemény megmentésének - kulcsfontosságú eleme a törlésre ítélt hangfelvételek szó szerinti leiratainak szó szerinti jegyzőkönyvként való beállítása. Ezek ugyanis a szakvélemény „Exploráció:” című fejezetei.

Álláspontunk szerint a fenti bírói gondolatmenet, ill. az ezen a gondolatmeneten alapuló bírói döntések alaptörvény-ellenesek, mert az Alaptörvényben biztosított jogaink megsértése árán előnyben részesítenek egy praktikus szempontot, mégpedig azt, hogy az I. fokú válóperben az egyébként mind adatvédelmi, mind szakmai szempontból aggályos szakértői véleményt fel lehessen használni. A jogszerű, erkölcsös és praktikus bírói döntés az lett volna álláspontunk szerint, ha az I. fokú válóperes bíróság a [REDACTED] szakértői véleményt - annak aggályosságát megállapítva - kiveszi a bizonyítékok sorából és másik szakértőt rendel ki egy minden szempontból aggálytalan szakértői vélemény elkészítésére.

A fenti praktikus, ám álláspontunk szerint alaptörvény-ellenes cél elérése érdekében a Kúria és a hivatkozott bíróságok, hivatkozott ítéleteikben számos különféle jogsértést követtek el, mint pl. jogszabály téves alkalmazása, jogsértő tényállási elem elhallgatása, megfelelő jogszabály korrekt alkalmazása helyett kimagyarázkodó, önkényes bírói feltételezések és jogszabály alkalmazását helyettesítő, a józan észnek is ellentmondó, alternatív gondolatmenetek. Mindez sérti az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat, mert a hivatkozott bíróságok ítéleteikben számos esetben nem az Alaptörvényben rögzített módon értelmezték a jogszabályokat.

Álláspontunk szerint tehát a Kúria, ill. a hivatkozott bíróságok tárgyi ügyben megsértették az Alaptörvény VI. cikk (1),(2) pontjában biztosított jogaink bírósági jogérvényesítése során az Alaptörvény 28. cikkét, aminek következtében – a hibás és

jogsértő bírói döntések miatt – sérültek az Alaptörvény VI. cikk (1),(2) bekezdésben biztosított jogaink.

Az Alaptörvényben biztosított, a személyes adatok védelméhez fűződő jog fontosságát az is mutatja, hogy a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülését sarkalatos törvénnyel létrehozott, független hatóság ellenőrzi (VI. cikk (3)). Ezen jog érvényesülése feltétlenül fontosabb, mint valamely bíróságnak az az igénye, hogy egy alaptörvényben biztosított jogokat sértő szakértői véleményt ítéletének megalapozásához felhasználhasson.

Fentiek szerint a Kúria és a tárgyi ügyben hivatkozott bíróságok egyike sem értékelte kellő súllyal az igazságügyi szakértő által elkövetett adatvédelmi vonatkozású jogsértéseket, hanem a jogszabályok Alaptörvény szerinti értelmezése és alkalmazása helyett, azokat mellőzve, alternatív gondolatmenetekkel próbálták elfedni a szakértő jogsértéseit és próbálták menteni a szakértői véleményt – Alaptörvényben biztosított jogaink sérelmét okozva ezzel. A szakértői vélemény jogellenességéért pedig a felelősséget a vizsgált személyekre, jelen panasz indítványozóira próbálták hárítani.

Kirívó kezdet volt ebben a tekintetben a válóperes I. fokú bíróság ítélete, amelyben a szakértő adatvédelmi, adatkezelési jogsértései, mint figyelmen kívül hagyható „formai hiba” jelennek meg. Álláspontunk szerint ez egy súlyosan alaptörvény-ellenes bírói döntés volt.

Közös jellemzője a jelen panaszban támadott bírósági ítéleteknek, hogy az alternatív gondolatmenetek a vonatkozó jogszabályok értelmezése és alkalmazása alóli kibújás célját szolgálják, megsértve ezzel az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat. Ilyen, bizonyítatlan feltételezésekre alapozott gondolatmenetek pl. azok, amelyek az indítványozó vizsgált személyek ráutaló magatartására alapozódtak. Vagy arra a hamis tényre, hogy a vizsgált személyek látták ugyan a diktafont, de nem tették azt szóvá. Vagy, hogy minden részletnek, szakmai és jogi vonatkozásban egyaránt a tudatában voltak. Mintha a szakértő részéről fölösleges is lett volna a részletes tájékoztatás és az írásbeli hozzájárulás aláírása a hangfelvétel készítéséhez és a különleges adatok kezeléséhez, hiszen a vizsgált személyek amúgy mindent tudtak, de szándékosan nem tettek szóvá semmit, hogy később visszaélhessenek a szakértő által elkövetett jogsértésekkel, amennyiben számukra kedvezőtlen szakértői vélemény születik. Ezek a bírói gondolatmenetek mindhárom hivatkozott bíróság, illetve ítélet esetében nyilvánvalóan egy hamis tényállás felállításának céljából születtek.

Álláspontunk szerint a tárgyi ügyben kimerítően és alaposan fejtettük ki jogi érveinket [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] szakértői véleményével és a szakértő jogsértő adatvédelmi, adatkezelési gyakorlatával szemben a Gyulai Törvényszék, mint I. fokú bíróság ítélete ellen benyújtott fellebbezésünkben, majd a Szegedi Ítéltábla ellen a Kúriához benyújtott törvényességi felülvizsgálati kérelmünkben. Álláspontunk szerint a Kúria döntése alaptörvény-ellenes, mert megismétli a felülvizsgálni kívánt ítélet jogsértéseit. A Kúria ítélete nem teljesíti az Alaptörvény 28. cikkében megfogalmazott követelményeket.

Konkrétan, a vonatkozó jogszabályok alaptörvény-ellenesen téves alkalmazására, a hamis tényállás elfogadására, érveink mellőzésére példaként hozzuk, hogy a Kúria döntésében szerepel a [23] bekezdésben:

„Helytállóan, jogszabálysértés nélkül állapította meg a jogerős ítélet azt, hogy az alapperben maguk a felperesek is kérték szakértő kirendelését, ezzel a vizsgálat lefolytatásához maguk is hozzájárultak.”

Felülvizsgálati kérelmünkben is leírtuk, hogy a válóperi alapeljárásban [REDACTED] és [REDACTED] nem kérték és nem is kérhették szakértő kirendelését, mert nem voltak a pernek alanyai. Mint a kiskorú gyermek nevelésében résztvevő nagyszülők tanúként lettek idézve az egyik I. fokú folytatólagos válóperes tárgyalásra, a szakértői vizsgálatra pedig a válóperes I. fokú bíróság idézte őket.

[REDACTED] édesapa valóban kérte – válóperes ellenfelével egyetértésben – az I. fokú válóperes bíróságon pszichológus igazságügyi szakértő kirendelését. Azonban az ő esetében is téves jogértelmezést alkalmaz a Kúria. Ítélete [19] bekezdésében az Infotv. 6. § (6) bekezdését idézi, miszerint:

A (6) bekezdés szerint az érintett kérelmére, kezdeményezésére indult bírósági vagy hatósági eljárásban az eljárás lefolytatásához szükséges személyes adatok tekintetében, az érintett kérelmére indult más ügyben az általa megadott személyes adatok tekintetében az érintett hozzájárulását vélelmezni kell.

[REDACTED] kérelmére, kezdeményezésére nem indult sem bírósági, sem hatósági eljárás tárgyi ügyben. A válópert - amelynek keretében [REDACTED] igazságügyi szakértőt az eljáró bíróság kirendelte - volt felesége, [REDACTED] indította 2015. július 29-én kelt keresetével. Ő az egyetlen a szakértő által vizsgált személyek közül, akire a fent idézett jogszabályok vonatkoznak és ő az egyetlen, aki az I. fokú válóperes bíróság előtt a szakértő személyes meghallgatásakor azt vallotta, hogy ő megkapta a tájékoztatást a szakértőtől.

A fentiekből egyértelműen megállapítható, hogy a Kúria gondolatmenete alaptörvény-ellenesen jogsértő. A jelen panasz indítványozóival kapcsolatban ráutaló magatartást és hozzájárulási vélelmet sugalmaz nem is a tárgyi ügyre vonatkozó jogszabályok téves alkalmazásával.

Megítélésünk szerint az adatvédelmi jog általános, kötelezően betartandó keretet ad minden adatkezelő számára, függetlenül az adatszerzés, ill. adatkezelés, adatfeldolgozás konkrét tartalmától és céljától. A jogellenes adatkezelés – amely esetünkben bizonyítottan megvalósult – a jogellenesen megszerzett, kezelt, tárolt adatok törlését vonja maga után az Infotv. szerint, függetlenül az adatok konkrét tartalmától, céljától és attól, hogy azok bíróság, vagy bármely más adathasználó számára mennyire fontosak szakmai és egyéb szempontokból. Ezeket a jogalkalmazási alapelveket a Kúria és a hivatkozott bíróságok nem vették figyelembe, megsértve az Alaptörvény 28. cikkét.

A legújabb adatvédelmi előírások a részletes és teljes körű tájékoztatás fontosságára hívják fel a figyelmet és a jogalkotási tendencia is ebbe az irányba mutat. Az adatalany csak a teljes körű tájékoztatás után tudja érvényesíteni vonatkozó jogait. Pszichológiai szakértői vizsgálat esetén is – amely önkéntes és hozzájáruláson alapul - csak a teljes és részletes tájékoztatást követően tud a vizsgált személy az egyes vizsgálati cselekményekkel és módszerekkel kapcsolatban nyilatkozni, vagy akár az egész vizsgálatot megtagadni. ██████████ ██████████ ██████████ szakértő tárgyi ügyben a vizsgált személyek, jelen panasz indítványozói törvényes tájékoztatásának megtörténtét igazolni nem tudta. A törvény szerint pedig kétség esetén azt kell vélelmezni, hogy a tájékoztatás nem történt meg (Infotv. 6. § (8)). Mindebből álláspontunk szerint azt a következtetést lehet és kell levonni, hogy a szakértő a vizsgált adatalanyok személyes és különleges adatait tájékoztatásuk és hozzájárulásuk nélkül kezelte, ill. kezeli (a tárolás is adatkezelésnek minősül).

A szakértő nem tájékoztatott minket arról, hogy hangfelvételt készít a velünk folytatott explorációs beszélgetésről, majd annak szó szerinti leiratát a szakvéleménybe foglaltan átadja a kirendelő I. fokú válóperes bíróságnak, majd ██████████ édesapa válóperes ellenfelének is, mintegy nyilvánosságra hozva azt.

A Kúria ítéletének bírói gondolatmenete, ill. fenti problémával kapcsolatos döntése álláspontunk szerint alaptörvény-ellenes, az sérti az Alaptörvény VI. cikk (1) pontját. A Kúria ítéletének vonatkozó részét idézzük:

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor nem látta indokoltnak a teljes szakértői vélemény törlésének elrendelését. A 31/2008. (XII.31.) IRM alapján megállapította, hogy a vizsgálat során a szakértőnek mindenképpen jegyzőkönyvet kell készítenie, jogosult arról dönteni, hogy az elhangzottakat szó szerint rögzíti-e. Miután a felek köztük a felperesek is alávetették magukat a szakértői vizsgálatnak, nem tilthatják meg a szó szerinti jegyzőkönyv készítését, márpedig a szó szerinti jegyzőkönyvnek felel meg gyakorlatilag az explorációs beszélgetéseknek a szakértői véleményben való szerepeltetése.

A 31/2008. (XII.31.) IRM rendelet szerint 20/A § (3) és (4) szerint:

(3) A vizsgálat során a szakértő a vizsgált személy vagy annak törvényes képviselője írásos beleegyezése esetén hangfelvételt készíthet.

(4) A szakértő a vizsgálat során jegyzőkönyvet készít. Nem kötelező a szó szerinti jegyzőkönyv készítése.

A Kúria álláspontunk szerint, tehát téved. Sem a hangfelvétel készítése, sem a szó szerinti jegyzőkönyv készítése nem kötelező. A részletes tájékoztatás után (amely tárgyi ügyben bizonyítottan elmaradt) a vizsgált személy, miután megjelent a vizsgálaton, vagy megtagadja azt, vagy maga dönthet arról, hogy írásban hozzájárul-e hangfelvétel készítéséhez, ill. szó szerinti jegyzőkönyv készítéséhez. A tájékoztatás és írásbeli hozzájárulás nélkül felvett hangfelvétel szó szerinti leirata nem tekinthető szó szerinti jegyzőkönyvnek, mert adatvédelmi, információtechnológiai szempontból a szó szerinti leirat a jogerősen törölt hanganyag, mint adat más adathordozón (elektronikus eszköz helyett papíron) való tárolásának, megjelenítésének felel meg, ezért ugyanazon

jogsértéssel terhelt, mint a hangfelvétel. A Kúria gondolatmenete téves, jogértelmezése jogsértő, döntése pedig alaptörvény-ellenes, sérti az Alaptörvény 28. cikkét.

A Kúria ítéleté [24] pontjában szintén téves és alaptörvény-ellenes jogértelmezést tartalmaz. A jogsértő adatkezeléssel készült szakértői vélemény megsemmisítése nem jelentene aránytalanul súlyos jogkövetkezményt azért, mert egy másik bíróságot fosztana meg a bizonyíték értékelésének lehetőségétől. Ez az érv nem adhat felmentést a szabálytalan szakértői adatkezelés törvényi következményei alól. Alapjogsérelem áll szemben praktikus szempontokkal.

Az I. fokú bíróság nincs kötve [REDACTED] igazságügyi szakértőhöz, ill. az ő szakvéleményéhez. Az I. fokú bíróságnak lehetősége lett volna [REDACTED] szakértői véleményét kivenni a bizonyítékok sorából, továbbá másik szakértőt kijelölni és minden szempontból (adatkezelési szempontból is) jogszerű, aggálytalan szakvéleményre alapozni a döntését. A jogszerűsége túl egy ilyen döntés az Alaptörvény 28. cikkének is megfelelt volna, mert a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos döntés születethetett volna egy gyermekelhelyezési perben.

A bírósági és hatósági (NAIH) határozatok áttekintéséből látszik, hogy tárgyi ügyben, ill. az ahhoz hasonló ügyekben nem alakult ki mértékadó, az adatvédelmi vonatkozású jogszabályokat kellő súllyal értékelő és azok megsértését arányosan szankcionáló joggyakorlat, annak ellenére, hogy a vonatkozó adatvédelmi jogszabályok évtizedek óta hatályban vannak. Az igazságügyi szakértők között a pszichológus, ill. pszichiáter szakértők speciális helyzetben vannak amiatt, hogy személyesen találkoznak az adott ügy résztvevőivel, másrészt rendkívül érzékeny személyes adatokkal dolgoznak, amelyek a szakvéleménnyel a peres fel kezéhez jutva nyilvánosságra kerülnek, ugyanis a peres feleket ebben a vonatkozásban titoktartási kötelezettség nem köti. Az adott ügyben érintett, vizsgált személyek több szempontból is kiszolgáltatott helyzetben vannak a szakértővel szemben: a törvény által előírt, megfelelő és részletes tájékoztatás hiányában sem a vizsgálat lefolyásával, sem annak végeredményével (milyen tartalommal, kik fogják megkapni a szakvéleményt), sem a jogaikkal és a jogorvoslati lehetőségeikkel nincsenek tisztában.

Árulkodó ebben a tekintetben az a tény, hogy a hivatkozott bíróságok egyáltalán nem foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy a vizsgálat többi résztvevője (az anya, [REDACTED] az ő édesanyja, [REDACTED] ill. [REDACTED] és különösen a gyermek esetében a szakértő jogszerűen járt-e el. A gyermek esetében a szakértő a Törvényszék előtt azt állította, hogy az akkor még a gyermek fölött felülegyeleti joggal rendelkező apát ([REDACTED] indítványozó) a gyermek vizsgálatáról szóban tájékoztatta. Az apa vizsgálatra érkezésekor a gyermek vizsgálata már megtörtént. Ezt a tényt, hogy egy igazságügyi szakértő a bíróság előtt ellentmondásba keveredik és nyilvánvaló valótlanságot állít, a hivatkozott bíróságok figyelemre sem méltatták.

A jelen panaszban hivatkozott bíróságok egyike sem tiltotta el az igazságügyi szakértőt a további jogsértésektől, rákényszerítve őt arra, hogy legalább a jövőben tartsa be a munkájára vonatkozó adatvédelmi, adatkezelési jogszabályokat.

Összegzésképpen megállapítható, hogy a jelen panaszban hivatkozott bíróságok, és különösen a Kúria jogi tévedése és alaptörvény-ellenes álláspontjának lényege a tárgyi ügy vonatkozásában abban áll, hogy [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] igazságügyi szakértői véleményének szakmai minősége, tartalma, illetve alapperbeli fontossága az I. fokon eljáró valóperes bíróság számára „mindent felülír”, az Alaptörvényben biztosított jogaink érvényesítését is.

Az adatkezelőnek minősülő igazságügyi szakértő adatvédelmi, adatkezelési jogsértéseit pedig tévesen, a vonatkozó jogszabályok értelmezését és alkalmazását mellőzve, „formai hibának”, „eljárási hibának”, ill. „eljárási szabálysértésnek” tekintik. Ennek az alaptörvény-ellenes gondolatmenetnek kulcsfontosságú és jogsértő eleme a törlésre ítélt hangfelvétel szó szerinti leiratának szó szerinti jegyzőkönyvként való beállítása.

Az „eljárási szabálysértés” szóhasználatkal kapcsolatban egy fogalmi zavarra hívjuk fel a tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét. A szakértő nem hatósági személy, nem folytatott le hatósági eljárást, így eljárási szabálysértést sem követhetett el. A szakértő által elkövetett cselekmény jogszerű minősítése törvényt sértés, ill. rendeletszegés. Alaptörvény-ellenes, a 28. cikket sérti, hogy a Kúria nem a tárgyi ügynek megfelelő jogi minősítést és az annak megfelelő jogszabályokat alkalmazza döntése meghozatalakor.

Az indítvány szövege

Megjegyzés: Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Abtv. 29. §-ában foglalt két feltétel vagylagos. Az Alkotmánybíróság tehát külön-külön vizsgálja, hogy az alkotmányjogi panasz felvet-e bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, és az egyik feltétel fennállása már megalapozhatja a 29. § szerinti befogadási feltétel teljesülését.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

A Kúria és a hivatkozott bíróságok jelen panaszban támadott ítéleteikben megsértették az Alaptörvény VI. cikk (1),(2) bekezdését és az Alaptörvény 28. cikkét.

Az indítvány szövege

Megjegyzés: Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Amennyiben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését jelöli meg az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként, szíveskedjen figyelembe venni, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, amely szerint a jogbiztonság

önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani.

Amennyiben indítványában az Alaptörvény Nemzeti hitvallására, valamint az Alapvetés vagy az Állam című részben található rendelkezésekre hivatkozik, vegye figyelembe, hogy ezek önmagukban általában nem biztosítanak jogot az indítványozó számára.

Amennyiben indítványában a hátrányos megkülönböztetés tilalmára [az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdéseire] hivatkozik, szíveskedjen figyelembe venni, hogy az Alkotmánybíróság egyenlőséggel kapcsolatos gyakorlata szerint alkotmányellenes megkülönböztetés csak összehasonlítható – azonos csoportba tartozó – személyi körben lehetséges. Célszerű azt is megjelölni, hogy mely jog tekintetében áll fenn a megkülönböztetés, és hogy e jogot az Alaptörvény biztosítja-e. Hátrányos megkülönböztetés jellemzően akkor állhat fenn, ha a szabályozás lényeges eleme tekintetében nem azonos az alanyok elbírálása, jogaik és kötelezettségeik meghatározása. Amennyiben az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként a tisztességes eljáráshoz való alapjogot kívánja megjelölni, vegye figyelembe, hogy az Alaptörvény különbséget tesz tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjog [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés] és tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] között.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása:

A Kúria ítélete - és a hivatkozott bíróságok ítéletei is – felépítésüket tekintve nagyon hasonlóak. Szó szerint és terjedelmesen idézik a vonatkozó jogszabályi részleteket, az Infotv., az IRM rendelet, a Szaktv. és az Országos Igazságügyi Orvostani Intézetnek az igazságügyi pszichológus szakértők működési köréről és tevékenységéről szóló 20. számú módszertani levelét. Alapjogellenes azonban az a bírói gondolkodás, amely az idézett jogszabályokat nem vonatkoztatja a tényállás elemeire.

Az indítvány szövege

Megjegyzés: Az indítványnak alapjogsérelmet alátámasztó indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az indokolásnak célszerű kiterjednie az Alaptörvénynek az alkotmányjogi panaszban hivatkozott valamennyi rendelkezésére, illetve arra, hogy azokat miért és mennyiben sérti a támadott bírói döntés.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

A nyilatkozat szövege

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Megjegyzés: Bár az alkotmányjogi panasz eljárás során a jogi képviselet nem kötelező, amennyiben az indítványozó jogi képviselővel jár el, az Alkotmánybíróság

Ügyrendje értelmében a meghatalmazásnak kifejezetten az Alkotmánybíróság előtti eljárásban való képviselőre kell vonatkoznia, és a képviselői jogosultságot teljes bizonyító erejű magánokirattal, vagy közokiratba foglalt meghatalmazással kell igazolni.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

A nyilatkozat szövege

Megjegyzés: Az Abtv. 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Ügyrend 36. § (2) bekezdésére és 56. § (1)–(2) bekezdéseire tekintettel az Abtv. 26–27. §-ai alapján benyújtott alkotmányjogi panaszok esetében az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem (tehát az ügy) lényegét az Alkotmánybíróság a honlapján közzéteszi. Az indítványban szereplő személyes adatokat az Alkotmánybíróság csak akkor teszi közzé, ha ahhoz az indítványozó, illetve az érintett kifejezetten hozzájárul. Ez a pont alatt tehát az indítványozónak erről kell nyilatkoznia.

Abban az esetben, ha az indítványozó nem járul hozzá a személyes adatai közzétételéhez, vagy ebben a kérdésben nem nyilatkozik, az Alkotmánybíróság az alkotmányossági kérelem lényegét ezen adatok törlése mellett teszi közzé. Az indítványozó hozzájáruló nyilatkozata esetén az Alkotmánybíróság csak az indítványozó nevét teszi közzé az ügy lényegének ismertetésekor, az indítványozó ezen túli további személyes adatait, valamint más személyek azonosítását lehetővé tevő adatokat az indítványból felismerhetetlenné teszi. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor az érintett hozzájárulása nélkül nyilvánosságra hozhatja a közérdekből nyilvános adatokat, valamint a jogi képviselő nevét. Az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem lényege – a nyilatkozat függvényében az indítványban foglalt, a személyek azonosítását lehetővé tevő adatok törlése (anonimizálás) mellett – az indítvány másolatának a közzétételével is történhet.

A fentiek megfelelően vonatkoznak az eljárás során az Alkotmánybírósághoz közfeladatot ellátó szervek, illetve más személyek által megküldött véleményben, továbbá a szakértői véleményben és az Alkotmánybíróság által az ügyben hozott döntésben szereplő személyes adatokra is.

Fentiek értelmében az indítványozónak az alkotmányjogi panasz benyújtásával egyidejűleg nyilatkoznia kell, hogy személyes adatai (neve) közzétételéhez hozzájárul-e. A nyilatkozat hiányában az Alkotmánybíróság azt feltételezi, hogy az indítványozó (az érintett) a személyes adatai (neve) közzétételéhez nem járult hozzá. Az ügy elintézését egyébként semmilyen módon nem befolyásolja vagy hátráltatja, ha az indítványozó ebben a kérdésben nem nyilatkozik, vagy nem járul hozzá a személyes adatai (neve) nyilvánosságra hozatalához.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

Megjegyzés: Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.

